

SCI-CONF.COM.UA

INNOVATIONS AND PROSPECTS IN MODERN SCIENCE

**PROCEEDINGS OF II INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 13-15, 2023**

**STOCKHOLM
2023**

INNOVATIONS AND PROSPECTS IN MODERN SCIENCE

Proceedings of II International Scientific and Practical Conference

Stockholm, Sweden

13-15 February 2023

Stockholm, Sweden

2023

UDC 001.1

The 2nd International scientific and practical conference “Innovations and prospects in modern science” (February 13-15, 2023) SSPG Publish, Stockholm, Sweden. 2023. 481 p.

ISBN 978-91-87224-02-7

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Innovations and prospects in modern science. Proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. SSPG Publish. Stockholm, Sweden. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovations-and-prospects-in-modern-science-13-15-02-2023-stokgolm-shvetsiya-arhiv/>.

Editor
Komarytskyy M.L.
Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: sweden@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 SSPG Publish ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Борщенко Л. С., Радченко О. В.* 12
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПРОБОТОТИКІВ У ГОДІВЛІ ТЕЛЯТ

VETERINARY SCIENCES

2. *Голубенко О. О.* 18
НЕБЕЗПЕЧНІ РЕЧОВИНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ ТУШОК КОРОПОВИХ РИБ У ХАДЖИБЕЙСЬКОМУ ЛИМАНІ

BIOLOGICAL SCIENCES

3. *Alakbarov R., Aliyeva D., Abbaszade Zahrakhanim* 23
ABOUT THE BENEFITS OF CURCUMA LONGA L.
4. *Khusanov A. K., Begijonova Makhmuda Marufjon qizi, Tillaeva S.* 29
SOME PESTS THAT DAMAGE PRODUCTS STORED IN THE WAREHOUSE

MEDICAL SCIENCES

5. *Moroz P. V., Telehuz I. A.* 32
VACUUM THERAPY FOR ACUTE FORMS OF PERITONITIS
6. *Makhlynets N., Pavlyshyn M., Ozhogan Z.* 34
COMPLEX TREATMENT OF CHILDREN WITH DISORDERS OF THE ARCHITECTONICS OF THE VESTIBULE OF THE MOUTH
7. *Yurtseva A. P., Nedostup I. S., Pavlykivska B. M., Lotovska T. V., Tkach B. N.* 38
EVALUATION OF SEPARATE HEALTH STATE INDICATORS OF CHILDREN BORN PREMATURE ACCORDING TO THE DATA OF CATAMNESTIC OBSERVATION
8. *Васильченко Л. В., Лотиши Н. Г., Кравченко Т. Ю., Горностаєва Н. Ю., Папінко Р. М.* 44
ПОКАЗНИКИ ГРАДІЕНТУ ТЕПЛОВОГО ПОТОКУ З ПОВЕРХНІ ТІЛА У ДІТЕЙ З ЖОВТЯНИЦЯМИ В РАННЬОМУ НЕОНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ
9. *Гарапко Т. В., Попович Ф. А., Росола Т. Ф., Яцко С. І., Завадська М. Б.* 47
ЗМІНИ СТРУКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕЛЕЗІНКИ ПРИ КОРОТКОТРИВАЛОМУ ВПЛИВІ ГЛУТАМАТУ НАТРІЮ
10. *Донець А. О.* 50
ПОШИРЕНІСТЬ SNP rs7069102 ГЕНА SIRT1 У ХВОРИХ НА ЕСЕНЦІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ МЕШКАНЦІВ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОNU УКРАЇНИ

11.	Журавель В. І., Борковський Д. С., Журавель В. В., Пожевілова А. А.	52
	ВИЗНАЧАЛЬНІ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІ ВЛАСТИВОСТІ КЕРІВНИКА-МЕНЕДЖЕРА СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ У ДІЛОВОМУ КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ	
12.	Локома Є. Ю., Локома Ю. Є., Грицак М. Є., Вовчок Р. В., Руснак Я. М.	60
	ОЗОНОТЕРАПІЯ У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПОВНОЮ АДЕНТІЄЮ	
13.	Мельник Г. Д., Волянський А. Ю., Смілянська М. В.	62
	НАПРУЖЕНІСТЬ ПОСТВАКЦІНАЛЬНОГО ІМУНІТЕТУ ПРИ ПЛАНОВІЙ ВАКЦИНАЦІЇ ДІТЕЙ З ХРОНІЧНОЮ ФОРМОЮ ГЕРПЕТИЧНОЇ ІНФЕКЦІЇ	
14.	Негода Ю. С., Козуб С. М.	67
	ВЖИВАННЯ ЯБЛУЧНОГО ОЦТУ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	
15.	Слабкий Г. О., Білак-Лук'янчук В. Й., Іванинна М. М.	70
	ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДЕТЕРМІНАНТ НА СТАН ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В УМОВАХ ВІЙНИ З РФ	
16.	Слабкий Г. О., Фейса І. І., Карташев Р. Л.	75
	ПРАВИЛА КЛАСИФІКАЦІЇ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ: ВИРОБИ ДЛЯ ІМПЛАНТАЦІЇ ТА ХІРУРГІЧНО ІНВАЗИВНІ ВИРОБИ ДОВГОТЕРМІНОВОГО ВИКОРИСТАННЯ (> 30 ДНІВ)	
17.	Стрижак П. В., Вайнагій О. М.	81
	ОСОБЛИВОСТІ СУДИННИХ ДОСТУПІВ У ХВОРИХ ІЗ ТЕРМІНАЛЬНОЮ СТАДІЄЮ ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК	
18.	Чориєва З. Ю., Адилбекова Д. Б.	88
	ОЦЕНКА МОРФОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ПОЧЕК ПОТОМСТВА, РОЖДЕННЫХ ОТ МАТЕРЕЙ С ХРОНИЧЕСКИМ ТОКСИЧЕСКИМ ГЕПАТИТОМ	
19.	Чорна В. В., Бойко В. В., Бегма М. А.	93
	ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ВНУТРІШньОПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІВ ТА ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЙОГО ЗМІНИ	

CHEMICAL SCIENCES

20.	Ткач В. В., Кушнір М. В., Підлубна С. І., Петрусяк Т. В.	98
	КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ ДЖАЗОВОЇ ПІСНІ	

TECHNICAL SCIENCES

21.	Chumachenko S. M., Popel V. A., Fursenko O. M., Zaika N. V., Murasov R. M.	104
	FUNCTIONAL DEPENDENCES OF "EFFECT-COST" AND THE DURATION OF THE APPLICATION OF "ASSETS" ON THE NUMERICAL COMPOSITION OF "FORCES" FOR THE "DEFENSE" SUBSYSTEM CRITICAL ENERGY INFRASTRUCTURE	

22. <i>Usychenko V.</i>	111
MODERN CLOUD PLATFORM STORAGE COMPARISON	
23. <i>Борсук О. С., Пирог М. В.</i>	116
ВИБІР МЕТОДИКИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТОМ З РОЗРОБКИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БАГАТОПОВЕРХОВИМ БУДИНКОМ	
24. <i>Гайдаржі В. П., Агафонова І. П., Дмитрієва Н. В.</i>	121
ОПТИМІЗАЦІЯ ВИБОРУ БЕЗТРАНШЕЙНОГО МЕТОДУ ПРОКЛАДАННЯ ТЕПЛОМЕРЕЖІ	
25. <i>Тесленко О. І.</i>	128
ПОТЕНЦІАЛ РОЗПОДІЛЕНОЇ ГЕНЕРАЦІЇ НА ІСНУЮЧИХ СТАНЦІЯХ БІОЛОГІЧНОГО ОЧИЩЕННЯ СТІЧНИХ ВОД УКРАЇНИ	

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

26. <i>Herhel I. Yu.</i>	132
ABOUT THE STABILITY OF A THREE-LAYERED BODY WITH INTERFACE CRACK	

GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES

27. <i>Buynovich I. V., Savarese Michael, Rotz Rachel, Adkison April, Heller Duane, Silva L., Bhatt Dhruvkumar</i>	134
GEOLOGICAL LEGACY OF BREACHES AND OVERTOP STORM-SURGE CHANNELS ON SOUTHWEST FLORIDA BARRIER ISLANDS	

ARCHITECTURE

28. <i>Бакун А. М., Олійник Т. П.</i>	139
ЗАСТОСУВАННЯ ЕТНОДИЗАЙНУ В ПРОЄКТІ УКРАЇНСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ	
29. <i>Кацан Р. В.</i>	146
ПРОСТОРОВО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ	ОРГАНІЗАЦІЯ

PEDAGOGICAL SCIENCES

30. <i>Глуханюк В. М., Слободянюк Н. А., Нікітіна І. І., Сологуб Ю. С., Чадюк Г. Ф.</i>	149
РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
31. <i>Долінін Г. С.</i>	156
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ЯК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ	
32. <i>Курас Л. Д., Феденько В. В.</i>	161
ОНЛАЙН ЧИ ОФЛАЙН НАВЧАННЯ: ПОГЛЯД ПЕРШОКУРСНИКА МЕДИЧНОГО ВИШУ	

33.	Малик Т. В., Набитович Г. В., Мацькович М. Р., Малик Л. Б.	164
	МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	
34.	Пристінський Р. В.	172
	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	
35.	Романюк О. М.	175
	МОВЛЕННЄВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ДОШКІЛЬНИКІВ	
36.	Сілкова О. В.	180
	ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ЛОГІЧНИХ ЗАДАЧ У ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
37.	Тимошук Г. В.	188
	ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ PODCAST В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
38.	Фрицька Л. І.	192
	ВИХОВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗВИЧАЇВ І ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	
39.	Цвілик С. Д., Шимкова І. В., Сінькевич О. П., Злагоднюк М. С.	196
	СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В НАВЧАННІ ТЕХНОЛОГІЙ	
40.	Чубрей О. С., Григораш М. М.	203
	АНАЛІЗ ОСВІТНІХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	
41.	Шамич О. М., Іваннікова Г. В.	209
	КОНТЕНТ-АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ РОБОТИ ТРЕНЕРІВ-ВИКЛАДАЧІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТИВНИХ ПЕДАГОГІВ	

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

42.	Ovsyannikova Ya. O., Krasnokutsky M. I.	223
	PSYCHOLOGICAL CAUSES OF ERRONEOUS ACTIONS OF ATHLETES IN FIREFIGHTING SPORTS	
43.	Дрозд О. В., Комісарова А. М.	229
	АНАЛІЗ СТАНУ ПРОБЛЕМИ ВПЛИВУ АРТ-ТЕРАПІЇ ЯК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ КРИЗОВИМ СІМ'ЯМ	
44.	Дрозд О. В., Михайлівська А. В.	235
	ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПРАЦІВНИКАМИ ІТ-ІНДУСТРІЇ	
45.	Лиманкіна А. І.	241
	ОСОБЛИВОСТІ «Я-КОНЦЕПЦІЇ» СПІВЗАЛЕЖНОЇ ОСОБИСТОСТІ	

46.	<i>Остроухова М. М., Кутепова-Бредун В. Ю.</i>	244
	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ГЛИБИННИХ РИС ОСОБИСТОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ ТА ЦИВІЛЬНИМ НАСЕЛЕННЯМ	
47.	<i>Сенягіна Т. Б.</i>	252
	ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ МАЙБУТНЬОГО ШЛЮБНОГО ПАРТНЕРА У ПІДСВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ	
48.	<i>Чаркіна О. А., Левченко О. І.</i>	255
	ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗЛАДІВ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ В ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ	

SOCIOLOGICAL SCIENCES

49.	<i>Калагін Ю. А., Шанідзе О. Д.</i>	260
	ТИПОЛОГІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ 2022 РОКУ (ГЕНДЕРНИЙ АСПЕКТ)	

ART

50.	<i>Бурман К. І., Екман М. С.</i>	265
	ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЛАНІСТА- КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ КЛАСУ СТРУННО- СМИЧКОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В УМОВАХ ОНЛАЙН- НАВЧАННЯ	
51.	<i>Шинкаренко М. В.</i>	271
	ФОРМУВАННЯ НАРОДНО-СЦЕНІЧНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ	

HISTORICAL SCIENCES

52.	<i>Горькова А. О., Котовська М. Б., Гоменюк В. М.</i>	278
	ІСТОРІЯ КИЇВСЬКОЇ САДИБИ ПОЛЬСЬКОГО КУПЦЯ ГОЛОМБЕКА Ф. Ф.	

POLITICAL SCIENCES

53.	<i>Noshrevan Okropiridze</i>	285
	LOBBYISM AS A POLITICAL PHENOMENON	
54.	<i>Дзюндзюк К. В.</i>	293
	ЗАСТОСУВАННЯ КІБЕРФІЗИЧНИХ СИСТЕМ В РОЗУМНИХ МІСТАХ	
55.	<i>Проноза І. І., Ростецька С. І.</i>	297
	ПИТАННЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ ЯК СКЛАДОВА У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ	

PHILOLOGICAL SCIENCES

56.	<i>Isayeva K. R.</i>	301
	MONOSYLLABIC THE WORD AT THE END OF CONSONANTS ELABORATION NORM	

57. <i>Kukharska L.</i>	312
SOCIOCULTURAL SELF EDUCATION OF A FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHER AS A PREREQUISITE FOR SUCCESSFUL PEDAGOGICAL PRACTICE	
58. <i>Vasylieva M. Y.</i>	316
LINGUISTIC AND EXTRALINGUISTIC CAUSES OF NEOLOGISMS IN MODERN ENGLISH AND UKRAINIAN LANGUAGE (BASED ON MODERN MEDIA DISCOURSE)	
59. <i>Велика А. М., Бугайчук А. В.</i>	322
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛІЙСЬКИХ, ПОЛЬСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ПРО ТВАРИН	
60. <i>Максимець О. М.</i>	331
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ВІДДІССЛІВНИХ ІНШОМОВНИХ ДЕРИВАТИВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	
61. <i>Матієнко-Сільницька А. В., Савілова Л. В.</i>	335
ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНДАРТНОГО ПІВДЕННО-БРИТАНСЬКОГО АКЦЕНТУ	
62. <i>Павликівська Н. М., Білик А. В.</i>	340
ОНІМНИЙ ПРОСТІР РОМАНУ «ЕТИМОЛОГІЯ КРОВІ» АННИ БАГРЯНОЇ	
63. <i>Пеліван О. К., Савілова Л. В.</i>	344
ПРОСОДІЯ ВВІЧЛИВОГО/НЕВВІЧЛИВОГО КОНФЛІКТУ	
64. <i>Поляруш Н. С., Король І. М.</i>	351
ОСОБЛИВОСТІ ХУДОЖНЬОГО МОВЛЕННЯ ТВОРІВ МАЛИХ ЖАНРІВ РОМАНА ІВАНИЧУКА	
65. <i>Сотников А. В.</i>	357
МУЛЬТИМОДАЛЬНІСТЬ В ДОСЛІДЖЕННІ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ	

PHILOSOPHICAL SCIENCES

66. <i>Терещенко О. В.</i>	362
МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ МІГРАНТІВ	

ECONOMIC SCIENCES

67. <i>Gurbanov Agil Abid, Huseynzade Huseyn Mubariz</i>	367
CONCEPTUAL APPROACHES TO THE FORMATION OF THE FINANCING SYSTEM OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES	
68. <i>Terletska L.</i>	381
THE ROLE OF THE BUDGET IN FINANCING OF NATIONAL SECURITY OF UKRAINE	
69. <i>Бабенко А. С.</i>	385
ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	

70. <i>Горбась І. М., Самбор А. Ю.</i>	388
АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ДІАГНОСТИКИ КУЛЬТУРИ ПІДПРИЄМСТВА	
71. <i>Громоздова Л. В., Маляревський В. М., Юрчінко К. М., Смірнова О. Ю., Рвач А. М.</i>	393
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	
72. <i>Демирова Айгуль Акіф</i>	399
ОЦЕНКА РЕНТАБЕЛЬНОСТИ ПРОІЗВОДСТВА НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ОБРАБАТЫВАЮЩЕЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ	
73. <i>Дербеньова Я. В., Буткевич О. В., Артеменко А. І., Аблова О. К., Бодюк А. В.</i>	410
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ МІЖНАРОДНОГО МАРКЕТИНГУ	
74. <i>Добрунік Т. П.</i>	416
АГРОБІЗНЕС УКРАЇНИ: СУЧASNІЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	
75. <i>Есманова Л. І.</i>	423
КОНТРОЛІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
76. <i>Кашина Г. С., Писаренко Н. В., Махортов Ю. О., Царук В. В., Медвідь Г. С.</i>	428
ПРОПОЗИЦІЇ щодо підвищення ефективності та удосконалення системи публічного управління у сфері туристичного бізнесу регіону на засадах сталого розвитку	
77. <i>Лісовська В. П., Резніченко А. О., Буксіна І. В.</i>	433
ТРАНСФОРМАЦІЯ дистрибуційної політики підприємства на ринку тютюнових виробів в умовах весняного часу	
78. <i>Ляшенко В. І., Ліщук О. В., Лук'янів А. І.</i>	438
Повоєнне відродження атомно-промислового комплексу України шляхом впровадження нових технологій	
79. <i>Маринович В. В.</i>	447
ОХОПЛЕНІСТЬ інноваційного середовища закладів вищої освіти при використанні партнерської взаємодії	
80. <i>Черіпко С. І., Паюк О. С., Целіщев І. О., Поливода М. О.</i>	453
ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД професійної підготовки майбутніх військових пілотів в контексті системи національної безпеки країни в умовах військового стану	

81. <i>Шацька З. Я., Когут А. Л.</i>	460
СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ РЕГІОНІВ, ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЕКОНОМІКИ	
82. <i>Яструб Я. М.</i>	463
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ НА ПРИКЛАДІ НІМЕЧЧИНИ	
 LEGAL SCIENCES	
83. <i>Dubko A.</i>	467
BARRIERS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE GREEN BONDS MARKET IN UKRAINE IN THE POST-WAR PERIOD	
84. <i>Музика-Стефанчук О. А., Хохуляк Д. В.</i>	475
ДО ПИТАННЯ ПРО ЮРИДИЧНУ ВИЗНАЧЕНІСТЬ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА	

ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ВНУТРІШНЬОПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ ТА ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЙОГО ЗМІНИ

Чорна Валентина Володимирівна

доцент, к.мед.н., кафедри

медицини катастроф та військової медицини

Вінницького національного медичного університету

Бойко Валерія В'ячеславівна

Бегма Марія Андріївна

студентки 5 курсу медичного факультету № 1,

Вінницького національного медичного університету

ім. М. І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Вступ. Неоголошена війна зі сторони РФ почалась з 2014 р. і загострилась з 24 лютого 2022 р. у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ. Міграція осіб з південно-східних областей зі свого постійного місця проживання призвела до збільшення внутрішньопереміщених осіб (ВПО) з початком повномасштабної війни більше 4,9 млн. (1,7 млн. 2016 р.) по різним регіонам України і європейським країнам.

Адаптація до нового місця переселення, до нового етносередовища, цінностей у кожної родини відбувалось по-різному. На сьогодні зруйновано віщент 144 об'єкта медичних закладів, 406 закладів освіти (1000 пошкоджених медичних закладів, 2,6 тис. закладів освіти) 5,7 млн. українських школярів живуть в умовах бойових дій, засинаючи і прокидаючись під звуки повітряної тривоги, вибухів, змушені ховатись в укриття в будь-який час доби. Дві третини дітей України стали внутрішньопереміщеними особами.

У понад 2,4 млн українців зруйнуванні житлові будинки. Рівень переселенців виріс в рази у порівнянні з 2014 р., а відтак і погіршився їх психоемоційний стан. Тривога, розпач, неможливість самостійно впоратися зі своїми негативними нав'язливими думками, сум за рідними – це те, що відчуває кожна внутрішньопереміщена особа.

Погіршення морального стану ВПО насамперед пов'язано з тим, що

негативні думки заважають людині адекватно сприймати життєві складнощі та боротися з ними, це призводить до тривожних, депресивних думок. Через наслідки війни ВПО потребують термінової психолого-психіатричної допомоги, діагностики, корекції, лікування.

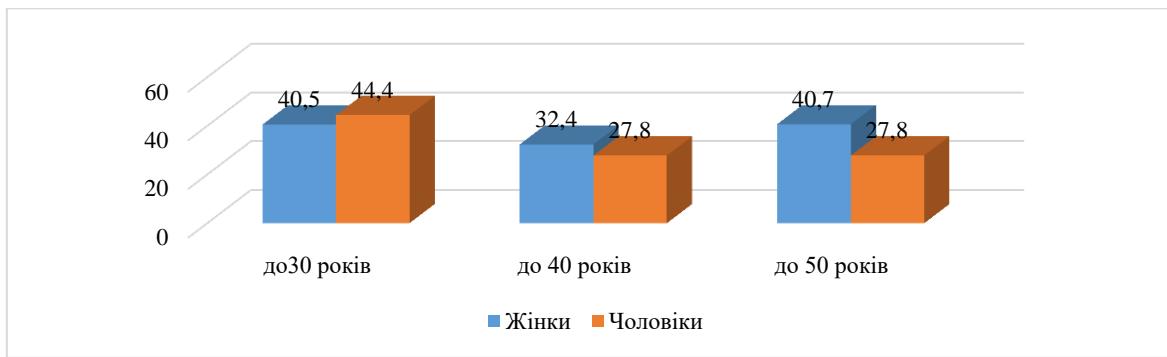
Ціль роботи. Дослідити рівень тривожності та депресії ВПО впродовж 2020/2023 р.р. під час довготривалої війни з РФ проти України.

Матеріали та методи. У дослідженні взяло участь 173 ВПО (57,8% жінок та 42,2% чоловіків) у 2020/2023 р.р., які на час анкетування перебували у різних регіонах України. Респонденти проходили тестування в індивідуальній, анонімній та добровільній формі. Використовувалась методика за шкалою депресії Бека.

Результати та обговорення. Психічний стан ВПО залежить від бойових подій, свідками чи жертвами яких вони стали, що сприяє появі психологічної травми. Ці події призводять до змін на вегетативному рівні організму постійний головний біль, психогенні болі, порушення діяльності серцево-судинної системи, зміни на емоційному рівні – тривога, дратівливість, страх, агресивність, гнів, зміни на когнітивному рівні – труднощі концентрації уваги, втрата інтересу до життя, навчання, роботи, порушення пам'яті, зміни на рівні поведінки – замкненість, неадекватність, схильність до шкідливих звичок (алкоголь, наркотики).

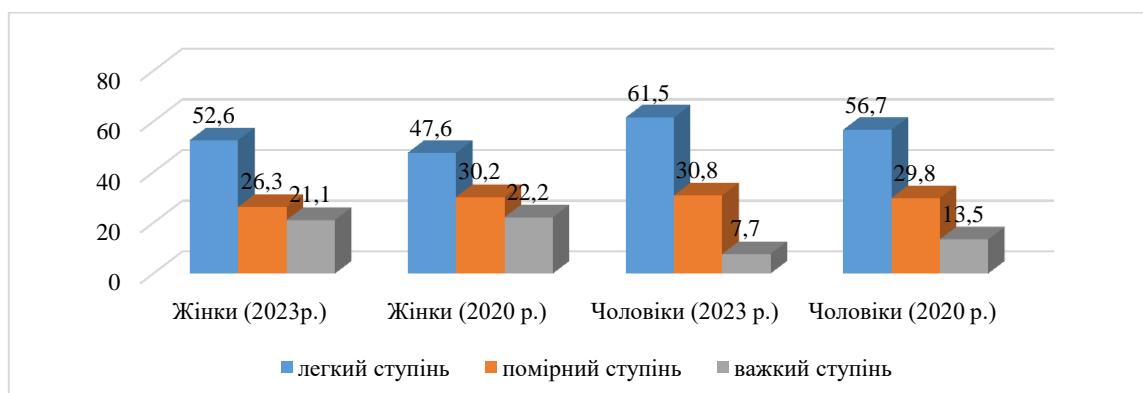
На основі проведеного тестування встановили, що у 43,8% осіб, з яких 59,3% жінок та 40,7% чоловіків, наявні загальні симптоми депресії: відчуття самотності, тривожності, спустошення, безнадії, дратівливості, провини, зниження енергії, втома або загальне «уповільнення», труднощі зі сном, зниження апетиту, головний біль, думки про самогубство та інше.

За результатами нашого дослідження у ВПО встановлено ознаки розвитку депресивного розладу у жінок до 30 років - 40,5%, до 40 років - 32,4%, до 50 років - 40,7%. Серед чоловіків до 30 років – 44,4%, до 40 років – 27,8%, до 50 років – 27,8% (рис. 1).

Рис. 1. Питома вага ознак депресивного синдрому у жінок, чоловіків ВПО, %

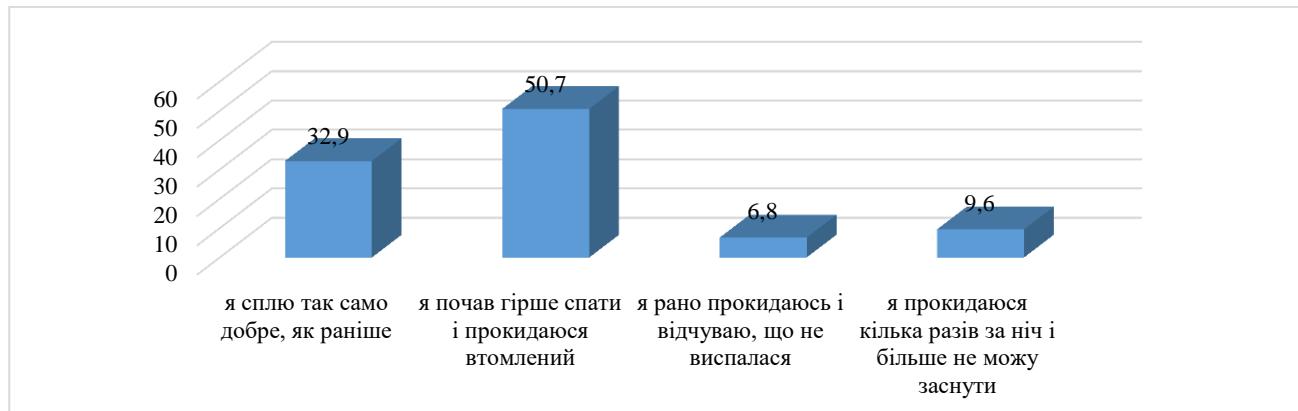
За даними МОЗ України кожна п'ята людина в Україні найближчим часом матиме важкі психічні травми, і кожна десята відчує тривогу, депресію, психосоматичні розлади середнього та важкого ступеню, які можуть тривати від 7 до 10 років. Легкий ступінь депресії (10-15 балів) яка є захворюванням «субдепресія». Хворий потребує консультації у психолога. Серед жінок ВПО легкий ступінь - 52,6%; помірний ступінь (16-19 балів) - 26,3% при цьому людина занурюється в свої проблеми, сумує, стає млявою через нестачу енергії; важкий ступінь (20-29 балів) - 21,1% при такому ступені людина живе, працює «на автоматі», страждає психологічна, емоційна, когнітивна сфера, у такому стані вона здатна скоїти суїцид. За результатами дослідження 61,5% чоловіків мали ознаки легкого ступеня депресії, 30,8% середнього, 7,7% важкого. На (рис. 2) відмічаємо найуразливішу групу серед 21,1% жінок, яким вже необхідна психіатрична допомога. Тому що такий стан призведе до суїциду, так і в 7,7% серед чоловіків.

Рис. 2. Питома вага ступенів важкості депресивного синдрому у жінок, чоловіків ВПО у 2020/2023 р.р., %

Респонденти за результатами дослідження стверджували, що їм погано і сумно - 45,2%; відчувають тривогу з приводу свого майбутнього - 53,4%, не задоволені своїм життям - 57,5%; доводиться робити зусилля, щоб змусити себе працювати - 54,8%, почали гірше спати і прокидаються втомленими - 50,7%. Беручи до уваги результати дослідження, які були проведено у 2020 році та, порівнявши з даними сьогодення, бачимо, що особи як чоловічої, так і жіночої статі почали в більшій мірі відчувати тривогу з приводу майбутнього, не задоволені життям 55,0% (2020 р), 61,6% (2023 р.).

ВПО мають проблеми зі сном, відмічають погіршення психічного здоров'я: ознаки тривожного та депресивного реагування, предиктори розвитку емоційного вигорання (рис. 3).

Рис. 3. Питома вага відповідей ВПО щодо погіршення психічного здоров'я, %

За результатами дослідження 45,2% респондентів стверджували, що їм погано і сумно; 53,4% відчувають тривогу з приводу свого майбутнього, 57,5% не задоволені своїм життям; 54,8% - доводиться робити зусилля, щоб змусити себе працювати, 50,7% - почали гірше спати і прокидаються втомленими.

Проведене анкетування підтверджує, що за період з 2020 до 2023 р.р. відбулося значне погіршення психологічного стану ВПО на 7% щодо здатності протистояти життєвим труднощам та впевнено дивитись у майбутнє, будувати плани та здійснювати мрії. Таким особам необхідна якісна, вчасна психологічна допомога, консультація, діагностика та лікування.

Висновки. Підсумовуючи вищевикладений матеріал, слід констатувати, що психоемоційний стан осіб як чоловічої, так і жіночої статі значно погіршився у порівнянні 2020/2023 р.р., що пов'язано передусім з повномасштабним вторгненням РФ на територію України. Також можемо відмітити, що як жінки, так і чоловіки, більш схильні до розвитку депресивних розладів.

Проведене анкетування підтверджує, що відбулося значне погіршення психологічного стану українців, якім необхідно перша психологічна допомога де б він не був. Методи необхідно використовувати різні: заспокоїти людину, яка знаходиться в стані дистресу, допомагати їй почуватися в безпеці та спокої; оцінити потреби, захистити людину від психологічної травми, надати емоційну підтримку, допомогти в задоволенні нагальних основних потреб, таких як їжа, вода, ковдра або тимчасове місце проживання, допомогти людям у доступі до інформації, послуг та соціальної підтримки.

Рекомендації ВПО:

1. Не потрібно відмовлятися від планів на "після війни", сконцентруватись на сьогоденні та жити «тут і зараз».
2. Діяти, без вагань та значних роздумів. Можна розпочати з маленьких справ, це буде допомагати фокусуватись на подіях.
3. Бути активним, на скільки це буде можливо. Працювати, організовувати проведення часу з близькими та робити те, що буде Вас надихати.
4. Хвалити себе навіть за найменші виконані справи, перемоги.
5. Обов'язково спілкуватися, про те, що Вас турбує, не тримати погані думки всередині.
6. Добре висипатись, більше рухатись, повноцінно харчуватись.
7. При погіршенні психоемоційного стану рекомендуємо звернутись до психолога.